

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 16 Mayıs 2025

Sayı : 11380

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28332

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.05.2025

Gizem Özcan

Muğla Milletvekili

10.05.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ilanına göre, Muğla’nın Köyceğiz ilçesinde yer alan Akköprü Hidroelektrik Santrali (HES) ile santral tarafından kullanılan taşınmazların, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında “işletme hakkının devri” yöntemiyle özelleştirileceği duyurulmuştur.

Dalaman Çayı üzerinde yer alan ve 2012 yılında hizmete giren Akköprü HES, 393 hm³ su kapasitesine, 115 MW kurulu güce ve yıllık 343 GWh üretim kapasitesine sahip, iki üniteli bir hidroelektrik santraldir. Güncel ve sektörde tercih edilen hidromekanik ve elektromekanik sistemlerle donatılmış olan tesis, Özelleştirme Yüksek Kurulu’nun 24.05.2017 tarihli ve 2017/27 sayılı kararıyla özelleştirme kapsam ve programına alınmıştır.

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası A.Ş. tarafından Nisan 2024 tarihinde hazırlanan ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’na sunulan raporda, söz konusu tesisin 49 yıl süreyle işletme hakkının devri yöntemiyle özelleştirilmesi önerilmektedir.

Akköprü HES, yalnızca enerji üretimi açısından değil; bölgesel su yönetimi, tarımsal sulama, taşkın kontrolü ve ekosistem dengesi bakımından da kritik öneme sahip bir kamu yatırımdır. Söz konusu santral, Dalaman Çayı havzasındaki tarımsal üretimi doğrudan etkileyen su rejiminin düzenlenmesinde merkezi bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, stratejik ve kamusal önemi haiz olan bir altyapı tesisinin özelleştirilmesi; kamu denetiminin zayıflamasına, çevresel sürdürülebilirliğin riske atılmasına ve kamu kaynaklarının piyasa mantığına terk edilmesine yol açabilecektir. Enerji üretimi gibi temel ve kamusal bir hizmetin özel sektöre devri, hem kamu yararına aykırı sonuçlar doğurabilecek hem de uzun vadede yerel halkın yaşam kalitesi, çevresel bütünlük ve bölgesel ekonomik denge üzerinde olumsuz etkiler yaratabilecektir.

Bu bağlamda;

1. Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ) mülkiyetinde bulunan Akköprü HES ve santralin kullanımındaki taşınmazların özelleştirme kapsam ve programına alınmasının hukuki, ekonomik ve stratejik gerekçeleri nelerdir? Bu kararın kamu yararına uygunluğu hususunda yapılmış bir etki analizi mevcut mudur?

2. 2012 yılında hizmete giren, teknolojik olarak güncel ve yüksek üretkenliğe sahip bir tesisin özelleştirilmesinin; kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımı ile stratejik altyapıların kamusal denetimi üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmiş midir? Bu kapsamda hazırlanan bir analiz raporu kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
3. Akköprü HES'e ilişkin özelleştirme kararına dair teknik, ekonomik ve çevresel fizibilite raporları, değerlendirme çalışmaları ve etki analizleri kamuoyuna açık mıdır? Bu belgelerin kamu denetimi ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde erişime açılması planlanmakta mıdır?
4. Akköprü HES'in özelleştirilmesi hâlinde, santralden elde edilen gelirlerin kamuya sağladığı fayda ile özel sektöre devredildikten sonra beklenen fayda arasında bir karşılaştırma yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu karşılaştırmaların sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
5. Akköprü HES'in özelleştirme süreci planlanırken, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Köyceğiz Belediyesi, sulama birlikleri, ilgili meslek odaları, bölge halkı ve sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınmış mıdır? Alınmadıysa gerekçesi nedir?
6. Bölge halkının yaşam hakkını, çevresel sürdürülebilirliği ve yerel ekonomiyi doğrudan etkileyen bu tür karar süreçlerinde halkın katılımı neden sağlanmamıştır?
7. Akköprü HES'in özelleştirilmesinden sonra, işletmeci şirketin çevre koruma yükümlülüklerinin denetimi nasıl ve hangi kurumlar aracılığıyla sağlanacaktır? Enerji üretimi sürecinde Dalaman Çayı ekosistemine yönelik oluşabilecek zararların önlenmesi amacıyla hangi önlemler alınacaktır?
8. Akköprü HES'in stratejik konumu, Dalaman Çayı üzerindeki su rejimi yönetimi ve tarımsal sulama açısından bölgeye sağladığı işlev dikkate alındığında; özelleştirmenin bölgedeki tarımsal üretim, taşkın yönetimi ve çevresel sürdürülebilirlik üzerindeki muhtemel etkileri analiz edilmiş midir?
9. Özelleştirme sonrası Akköprü HES'in üretim kapasitesinde düşüş yaşanması ihtimali değerlendirilmiş midir? Santral için herhangi bir asgari üretim taahhüdü öngörülmekte midir?
10. 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu kapsamında bu özelleştirme sürecinde kamu zararı doğmaması adına hangi ön denetim ve kontrol mekanizmaları devreye alınmıştır?
11. Akköprü HES'te hâlihazırda görev yapan personelin özelleştirme sonrası istihdam statüleri ne olacaktır? İş güvenceleri, özlük hakları ve sosyal haklarına ilişkin ne tür düzenlemeler öngörülmektedir?
12. Akköprü HES dışında, 2025 yılı itibarıyla özelleştirme kapsamına alınan başka hangi hidroelektrik santraller bulunmaktadır? Bu tesislerin adları, bulundukları iller ve uygulanacak özelleştirme yöntemleri nelerdir?